

Sygn. akt I CZ 121/11

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. L. Spółki z o.o. w W.

przeciwko J. K. i Z. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 1 grudnia 2011 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 maja 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelacje pozwanych J. K. i Z. K. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 lutego 2011 r., z uwagi na to, że złożone zostały po upływie terminu przewidzianego w art. 369 § 2 k.p.c. Sąd ten wskazał, że pismo o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14 lutego 2011 r. pozwani złożyli w dniu 21 lutego 2011 r. Doręczenie pozwanemu wymienionego wyroku wraz z uzasadnieniem nastąpiło w dniu 10 marca 2011 r., a pozwanej w dniu 16 marca 2011 r. Apelacje wniesione zostały odpowiednio w dniach 24 marca i 30 marca 2011 r. Sąd Apelacyjny uznał, że pozwani nie złożyli skutecznie wniosku o sporządzenie i doręczenie wydanego wyroku, a termin do dokonania tej czynności powinien być liczony według art. 369 § 2 k.p.c., a zatem upłynął w dniu 17 marca 2011 r.

Pozwani w zażaleniu domagali się uchylenia kwestionowanego postanowienia, zarzucając, że przyjęcie nieskuteczności żądania sporządzenia i doręczenia uzasadnienia nie było zasadne. Wniosek wpłynął do Sądu po ogłoszeniu wyroku, a adnotacja o jego wpływie dokonana została 28 lutego 2011 r. Przedwczesne złożenie wniosku ma miejsce jedynie wtedy, gdy wpłynie on do sądu przed ogłoszeniem wyroku. Przepis art. 165 k.p.c. odnosi się do sposobu określenia ostatniego dnia ustawowego lub wyznaczonego terminu. Nie doszło do wydania postanowienia o odmowie sporządzenia i doręczenia uzasadnienia wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżenie wyroku sądu pierwszej instancji apelacją jest możliwe, stosownie do art. 369 k.p.c., w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie wyroku z uzasadnieniem, a jeśli żądanie uzasadnienia nie było zgłoszone, dwutygodniowy termin liczony być powinien od dnia, w którym upłynął termin do domagania się doręczenia uzasadnienia. Wniesienie apelacji nie jest uzależnione od żądania sporządzenia i doręczenia uzasadnienia wyroku, ale termin do tego zaskarżenia powiązany został z tym żądaniem. Przepis art. 328 § 1 k.p.c. przewiduje, że żądanie sporządzenia uzasadnienia wyroku powinno być zgłoszone

w tygodniowym terminie od ogłoszenia sentencji wyroku, a odrzuceniu podlega żądanie spóźnione. Regulacja ta obejmuje sytuacje, które zaistnieć mogą po ogłoszeniu wyroku. Nie należy natomiast do nich zgłoszenie żądania zanim wyrok został ogłoszony. Przyjęte zostało w orzecznictwie, podzielane w niniejszej sprawie zapatrywanie, że wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem może być zgłoszony najwcześniej po ogłoszeniu wyroku, a zatem wniosek poprzedzający to ogłoszenie nie wywołuje skutków procesowych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1989 r., III CZP 67/89, OSP 1990/9/326; postanowienie z dnia 15 września 2000 r., I PKN 406/00, OSNP 2002/8/190). Dla określenia daty zgłoszenia wniosku decydujące znaczenie, zgodnie z art. 165 § 2 k.p.c., ma data złożenia go w sądzie lub data nadania go w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1989 r., III CZP 67/89, OSP 1990/9/326).

Nie zasługuje na podzielenie zarzut skarżących dotyczący przyjmowania, że datą złożenia wniosku jest data jego wpływu do sądu, jeśli wniosek został oddany w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego. Jednocześnie na gruncie art. 165 § 2 k.p.c. określone są konsekwencje wypełniania obowiązków procesowych za pośrednictwem tego operatora. Twierdzenie, że przepis ten ma zastosowanie jedynie w odniesieniu do określania końcowej daty terminu procesowego nie znajduje potwierdzenia ani w literalnej wykładni tego przepisu, ani systemowej, ani funkcjonalnej. Użycie zwrotu „oddanie pisma” bez określenia jego charakteru oznacza, że przepis powinien mieć zastosowanie do wszystkich pism procesowych. Umieszczenie go w tytule VI dziale II dotyczącym przepisów ogólnych o czynnościach procesowych, w rozdziale regulującym terminy przemawia za takim samym rezultatem. Nie ma podstaw do odmiennego wniosku przy zastosowaniu wykładni funkcjonalnej, ponieważ założeniem przepisów ogólnych jest przyjęcie zasady odnoszącej się w jednakowym stopniu do wszystkich stron i składanych przez nich pism procesowych. Powołany już art. 328 § 1 k.p.c. nie wprowadza wyjątku od zasady przewidzianej w art. 165 § 2 k.p.c. Objęte art. 165 § 1 k.p.c. odesłanie do przepisów prawa cywilnego dotyczy obliczania terminów (art. 111 do art. 116 k.c.). Nie ma podstaw do przyjęcia, że zasady te w sposób niewłaściwy zostały zastosowane w zaskarżonym

postanowieniu. Stwierdzenie bezskuteczności żądania zgłoszonego przed ogłoszeniem wyroku powinno skutkować wydaniem postanowienia oddalającego wniosek obejmujący to żądanie, jak też nie było podstaw do doręczenia pozwanym wyroku z uzasadnieniem. W odniesieniu do powyższego zaniechania i bezpodstawnego doręczenia doszło do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów postępowania, które jednak nie miało wpływu na bieg terminu do wniesienia apelacji, jak też dokonania przez Sąd Apelacyjny oceny skuteczności zaskarżenia wyroku (art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.).

Z powyższych względów pozbawione uzasadnionych podstaw zażalenie podlegało oddaleniu w oparciu o art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.